

Henning Overgaards tale ved 3F's kongres

Taler

Henning Overgaard
Formand for 3F

Dato

24. september 2022

Sted

Aalborg Kultur & Kongres
Center

Omstændigheder

Formanden mundtlige beretning

For 3 år siden.

På 3F-kongressen i 2019.

Der markerede vi klart og tydeligt, at politikerne måtte justere forudsætningerne for en stigende pensionsalder, og sikre retten til fair tilbagetrækning.

Der fejrede vi, at der med folketingsvalget var kommet en ny regering og et flertal bag en fair pension. Det flertal gav håb om det mærkbare fremskridt for vores medlemmer. Og det gav tro på en ny reformkurs fra Christiansborg.

Kun ét år efter vores kongres lykkedes det den socialdemokratiske regering at samle flertal med SF, DF og Enhedslisten – og Tidlig Pension blev til virkelighed.

Og i år har de første benyttet sig af retten til en værdig – og lidt tidligere – tilbagetrækning efter et arbejdsliv på mindst 42 år.

En værdig tilbagetrækning uden at skulle stå med hatten i hånden og tigge og bede nogle andre vurdere, om man er tilstrækkelig nedslidt.

Jeg vil derfor gerne sende en tak til regeringen og forligspartierne for at have lyttet til 3F'erne.

Men først og fremmest en tak til jer – den sejeste skare af tillidsvalgte og delegerede, 3F-kongressen, for indædt at kæmpe for medlemmernes og arbejderne fair ret. For modigt at stå fast og insistere på, at få lydhørhed for det,

andre har opgivet og som modstandere kaldte ”bluff”.

Det er først og fremmest jeres fortjeneste. Uden jeres indsats og signaler fra 3F's kongres, var tidlig pension aldrig blevet til virkelighed – I har gjort det ingen andre er i stand til, I er nemlig lykkedes med at råbe systemet op.

Så kære kongres – kammerater – giv jer selv den fortjente applaus.

Fællesskab Fællesskab Fællesskab!

Siden sidste kongres har borgerlige partier og arbejdsgiverne klaget og klynket i kor over vores ret til tidlig pension.

Lad os minde arbejdsgiverne om, at de med ledelsesretten også har ansvaret for et ordentligt arbejdsmiljø.

Hvor vores kollegaer ikke bliver slidte og trætte før tid.

Et arbejdsmiljø hvor vores kollegaer kan holde til at arbejde til pensionsalderen og stadig se frem til nogle gode år.

Hvis arbejdsgiverne ikke ønsker – eller ikke har evnerne til – at sikre vores kollegaer og medlemmer et arbejdsmiljø uden brutal nedslidning, så er vi nødt til at diskutere, hvordan det ansvar så kan og skal løftes.

Vores tusinder af engagerede arbejdsmiljørepræsentanter gør en kæmpeindsats på virksomhederne, for at sikre kollegaerne et mere trygt arbejdsmiljø. Tusind tak for det!

Men uanset den store indsats, så er det entydigt arbejdsgivernes ansvar.

For det følger med ledelsesretten.

I kan med garanti huske arbejdsgivernes og de borgerliges klagesang:

”Tidlig tilbagetrækning er ikke retfærdig.”

”Den trækker raske mennesker ud fra arbejdsmarkedet.”

”Den er målrettet socialdemokratiske kernevælgere”.

Vores medlemmer fortæller noget andet.

2 ud af 3 i alderen 40 til 59 år har taget smertestillende piller for at kunne passe deres job.

2 ud af 3!

3 ud af 4 har smerter i løbet af en arbejdsdag. 3 – ud – af – 4!

Vi har et utal af citater fra de tusindvis af kolleger som tager smertestillende piller, inden de går på arbejde.

Citater, der dokumenterer, at mange er slidt. Også længe før vi går ind i den sidste del af livet. Her vil de gerne have nogle gode pensions-år, hvor kræfterne stadig rækker til en cykeltur med børnebørnene.

Empati og medmenneskelighed er desværre ikke altid i overskud i den offentlige debat.

I stedet kan jeg jo som svar citere en pensioneret juraprofessor.

Den borgerlige debattør Ditlev Tamm har meget præcist spurgt:

”Hvorfor er det borgerlig politik at bekæmpe den såkaldte Arne-pension, der giver mennesker med 42 års arbejdsliv ret til pension? Når jeg i min omgangskreds ser revisorer og advokater og andre med timelønninger på tusinder af kroner, som kan trække sig tilbage med millionopsparing i tres-årsalderen?”

Ja, præcis.

Den konservative statsministerkandidat Søren Pape kogte nærmest over, under en debat i Folketinget, hvor han fnysende kaldte Arne-pension for ”rendyrket socialisme” og tilbagetrækning ”for andre folks penge.”

Man kan ikke beskylde ham for at putte med sine hensigter. De konservative vil både afskaffe retten til tidligere tilbagetrækning og efterløn. Så er pladen da fuld!

I 3F putter vi heller ikke med vores holdning:

Tidlig pension er kommet for at blive!

De forskellige tilbagetrækningsordninger giver bare en smule balance og retfærdighed – når man ser på den voldsomme sociale ulighed i pensionsformuer, sundhed og livslængde. Og så hænger de forskellige ordninger sammen og supplerer hinanden.

Det siger ikke bare jeg og 3F – det sagde politikernes ekspertudvalg tidligere på året.

Langt de fleste danskere støtter, at når man har slidt og slæbt i mindst 42 år, så er det OK at få ret til at trække sig tilbage lidt før pensionsalderen.

Den ret er både fair og retfærdig.

Og endnu mere nødvendig, hvis pensionsalderen sættes op.

For når du sætter regler ud fra gennemsnittet, så rammer du dem, der lever kortest og dør med mest sygdom i seniorårene.

Derfor ønsker vi tidlig pension udvidet, når pensionsalderen stiger igen. Det er jo allerede besluttet og planlagt. Derfor skal reglerne for tidlig pension justeres. Og det skal ske hurtigst muligt.

Tilbagetrækning har aldrig været det eneste mål med tidlig pension.

Det vigtigste mål er trygheden.

Sikkerheden. Rettigheden.

For når man først har retten til at trække sig tilbage, så kan man med større tryghed tage en snak med arbejdsgiveren om at få nogle mindre belastende arbejdsopgaver og måske nedsat arbejdstid.

Derfor er der langt flere, som har fået tilkendt retten til tidlig pension, end kollegaer, der har valgt at gå over på en ydelse, der faktisk kun svarer til folkepension.

Og det er ret vigtigt, selv om det bliver overset i den offentlige debat:

Det er en ret til at kunne trække sig tilbage. Det er ikke en pligt til at trække sig tilbage. Det er sikkerhed for, at man har muligheden.

Det var præcis den samme tryghed og sikkerhed for arbejdskvinder og arbejdsmænd, som en af vores afdøde kammerater – Anker – kæmpede hårdt for.

Med Anker som statsminister fik vi vedtaget efterlønnen i 1979, mens Venstre var en del af Ankers regering!

Hvis Anker havde levet i dag, ville han have rundet 100 år denne sommer.

Og med garanti ville Anker bifalde vores fortsatte kamp for en værdig seniortilværelse og tilbagetrækning for vores medlemmer.

Lad os ære Ankers minde og hans livslange indsats for fællesskabet, ved at fortsætte kampen for tidlig pension!

Et organiseret arbejdsmarked

Vi har siden sidste kongres haft det Folketingsflertal, der har givet den mest arbejdervenlige politik, i min tid.

Listen af positive, politiske resultater i de seneste 3 år er lang. Lad mig bare nævne nogle af de mange resultater:

Danmarkshistoriens højeste bevillinger til myndighedernes fælles kamp og kontrol mod social dumping.

En ny straffelovs-paragraf mod menneskeudnyttelse på arbejdsmarkedet.

Højere dagpengesats i de første 3 måneder, når du får fyresedlen.

Lærlingeklausuler i alle offentlige udbud.

Beskyttende hegnspæle om udenlandsk arbejdskraft fra 3. verdenslande, der dæmper social dumping.

Et uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge er blevet en succes og flere end 1.100 ledige medlemmer er gået i gang

Under den voldsomme Corona-krise indgik regeringen, fagbevægelsen og arbejdsgiverne et stort antal trepartsaftaler. De fik bred opbakning i Folketinget, og dermed holdt vi hånden under lønmodtagerne, arbejdspladser og virksomhederne ved at levere en omfattende, økonomisk redningskrans

I kan finde endnu flere af resultaterne i den skriftlige beretning.

Vi har opnået de mange resultater, fordi vi. 3F. Er Danmarks stærkeste fællesskab.

Over en kvart million, som står skulder ved skulder. Det er vi taknemmelige for.

Tak til hver eneste af jer.

Uden jeres aktive opbakning vil arbejdskvinder og -mænd her i Danmark miste en helt afgørende og stærk rygstøtte.

Vores stærke fællesskab og sikkerhedsnet tager vi ikke for givet. Derfor er vi taknemmelige for, at I holder fast i jeres medlemskab.

Kort efter at jeg var fyldt 18 år og begyndte i mit første, faste job, blev der ikke sat spørgsmålstejn ved, om man skulle være medlem af fagforeningen.

Altså fagforeningen!

Ikke en hvilken som helst butik, der bare kalder sig det.

Men fagforeningen, hvor man samles om sit fag og i forening har indflydelse og stemmeret.

Både i forhold til løn- og arbejdsvilkår og om hvordan fællesskabet og ens fagforening skal fungere, ledes og udvikles i de kommende år.

Sådan er det ikke per automatik mere. Desværre.

I dag starter mange unge i deres første job uden viden om, hvordan det fungerer på en arbejdsplads.

Uden viden om, hvilke rettigheder de har.

Uden viden om, hvordan deres rettigheder er blevet opnået. Pligterne skal de såmænd nok blive grundigt orienteret om af arbejdsgiveren.

Mange unge starter på en arbejdsplads, hvor kollegerne er tilbageholdende med at fortælle om rettigheder, overenskomst og den relevante fagforening.

Derfor er der nogle unge, der fejlagtigt tror, at man kan sammenligne et medlemskab af en fagforening med at skulle vælge sit næste mobilskema eller internetudbyder.

Alligevel er VI for usynlige overfor de yngre generationer: Vores fremtidige medlemmer, vores fremtidige eksistensgrundlag.

Jeg får en klump i halsen, når jeg læser, at 2 ud af 3 unge ikke mener, at det er relevant for dem at være medlem af en fagforening. Men jeg er hverken vred eller skuffet over de unge.

Det fortæller til gengæld mig, at vi i 3F – og i hele fagbevægelsen – bliver nødt til at gøre os ekstra umage. Vi skal sikre, at der også i fremtiden vil være stærke faglige fællesskaber. Fællesskaber der er værd at kæmpe for. Uanset alder.

Vi er på vej. Vi har flere medlemmer under 31 år i dag, end vi havde for 3 år siden. Men for at lykkes må vi dog stille spørgsmål til os selv:

Kan vi gøre det bedre for de unge og være et fællesskab, de unge vælger til? Og vi må spørge os selv, om vi har sovet i timen, talt forbi de unge eller nogle gange ligefrem glemt at lytte til dem?

Vi skal turde stille de svære spørgsmål – også selvom vi ikke kender svarene!

Aktive, faglige unge tager om sommeren rundt med Jobpatruljen og mødte for få måneder siden en 13-årig – en 13-årig! – der serverede alkohol på en restaurant.

Og en jævnaldrende, der fik en ugentlig vagtseddel af sin arbejdsgiver på 70 timer!

Jobpatruljen har mødt unge i sommerlandet, der ikke får pauser, som de har krav på.

Eller fridage, som de naturligvis også skal have.

Tak til jer unge, der hver sommer gør et fantastisk godt stykke fagligt arbejde for at passe bedre på vores børn og unge på job. Tak skal I have!

Det er min ambition, at vi her på kongressen vil have et helt særligt fokus på organisering og fastholdelse af medlemmer.

Det er simpelthen en hovedopgave for os alle. For de Tillidsvalgte på arbejdspladsen.

For de valgte og ansatte i afdelingen, og i forbundet.

Vi vil sikre, at også vores børn og børnebørn kan få et arbejdsliv, de kan holde til.

En fremtid, de kan leve i.

Et arbejdsliv med rettigheder, indflydelse og et stærkt fagligt fællesskab.

I den kamp er vores sammenhold vores stærkeste våben. Derfor er organisering og fastholdelse af medlemmer en hovedprioritet.

På denne kongres. Og i ugerne, månederne og årene, der kommer.

Vi har i hovedbestyrelsen fastlagt en strategi, som med en lang række indsatser skal styrke vores organisering og fastholdelse i de kommende år.

Det er ikke et quick-fix, men et vedvarende arbejde for at genrejse den organiserende kultur på arbejdspladserne.

Jeg er sikker på, at de indsatser vil bære frugt. Hvis vi alle, fra forbundet, afdelinger og tillidsvalgte kommer med.

Når vi og fagforeningen kommer endnu tættere på hvert enkelt medlem af 3F, så vil vi have over en kvart million stærke ambassadører, der kan sprede deres glæde ved at være medlem af det faglige fællesskab.

Vores slogan er: ”3F gør dig stærkere.”

Og jeg vil tillade mig at lave en vigtig tilføjelse. Både til medlemmerne og til jer her på kongressen:

”Du gør 3F stærkere.”

Du gør arbejdsmarkedet stærkere gennem dit medlemskab af 3F.

Fordi du dermed er med til at vi sikrer overenskomster for mere end 350.000 arbejdere.

Det giver en gigantisk samfundsgevinst på milliarder af kroner om året, at vi har overenskomster og tillidsvalgte, der løser konflikter ude på virksomhederne.

Det er du og alle andre medlemmer med til at finansiere. Også for de næsten 150.000, der nyder godt af en 3F-overenskomst, men ikke er en del af vores fællesskab. Endnu.

Rigtig mange af dem skal vi have med. Vi skal, tydeligt og i klar tekst vise, hvor meget værdi et medlemskab af 3F giver. Og række hånden ud, så de kan lære os bedre at kende.

Vi har allerede indført billige og gratis medlemskaber for unge og studerende. Vi forsøger os med introkontingenter. Vi forsøger med lettere indgang til fællesskabet for udenlandske kolleger. Og vi har nedsatte kontingenter for de kammerater, som har de allerlaveste indkomster.

Derfor er tiden nu inde til, at vi også belønner jer, der loyalt og troligt betaler jeres faste kontingent, måned efter måned.

Fordi du som medlem skaber værdi for hele arbejdsmarkedet, for hele samfundet, og for alle dine kolleger, der er omfattet af en overenskomst. Det skal du have en særlig tak for.

Jeg vil derfor opfordre til, at vi i den kommende kongresperiode forpligter os på at blive endnu mere attraktive for vores loyale, trofaste medlemmer. At vi får et loyalitetsprogram, som både tilskynder til fortsat og ubrudt medlemskab og til en aktiv indsats som ambassadør for vores fællesskab.

Lad os fordomsfrit tage en debat i den kommende kongresperiode om, hvad det loyalitetsprogram skal indeholde.

Kære kongres: Er vi enige om, her i dag, at forpligte os på den vigtige opgave?

I min bog har vi 3 hovedopgaver i den kommende kongresperiode: Vi skal organisere nye medlemmer og fastholde dem, vi har.

Vi skal bakke vores tillidsvalgte på arbejdspladserne endnu stærkere op.

Vi skal tegne endnu flere overenskomster.

Organisering og overenskomster er forudsætningen for vores fleksible og konkurrencedygtige, danske arbejdsmarked.

Hvis man sammenligner Danmark med mange andre nordiske og vesteuropæiske lande, har vi bestemt et arbejdsmarked, vi kan være bekendt. Vi har faktisk et verdensklassearbejdsmarked, hvor vi konsekvent ligger i top.

Vi har tusindvis af virksomheder i Danmark, som overholder de spilleregler, vi har aftalt.

Virksomheder, hvor ledelse og medarbejderne i samarbejde får hverdagen til at fungere, og finder løsninger på de udfordringer der er.

Men mit og 3F's problem er, at udviklingen desværre går stærkt i den gale

retning.

Du kan ikke finde en politiker eller erhvervsleder, der IKKE roser og bakker den danske arbejdsmarkedsmodel op.

Sådan principielt og i skåltaler. Men i praksis?

Når vi oplever grove brud på overenskomster, på lovgivning og på grundlovens ret til at være medlem af en fagforening, så er stikket sgu alt for ofte trukket ud! Og kun i de allerværste tilfælde vågner de op.

Som med de filippinske chauffører i slumlejren i Padborg.

Og de kinesiske kokke, der trætte efter lange arbejdsdage sover på paller i baglokalet.

De seneste år har det politiske flertal i Folketinget ganske vist sørget for, at bevillingerne til at bekæmpe social dumping er blevet forhøjet og sætter rekord.

Det er afgørende!

For udfordringen er stor. Vi møder netværk, som mest minder om organiseret kriminelle, der f.eks. står bag udstationering af udenlandsk arbejdskraft til store offentlige anlægs- og bygningsarbejder.

Fordi man stort set kun kigger på billigste pris, går ordrerne næsten hver eneste gang til udenlandske koncerner, der så hyrer underleverandører i massevis med tvivlsomme løn- og arbejdsforhold.

I fagforeningen må vi hyre grafologer for at afsløre dokumentfusk med falske underskrifter.

Vi fører komplicerede sager, hvor danske regler krydser EU-regulering og f.eks. siciliansk retspraksis. Ja, tak for kaffe!

Vi lægger et kæmpe arbejde for dagen:

Tillidsvalgte. Vågne medlemmer og fagligt aktive. Opsøgende kolleger fra

afdelingerne, der ofte tålmodigt må have tolke med på turen eller på mobilen. Ihærdige specialister og fagkyndige fra forbundet.

Derfor er vi nødt til at kræve, at politikerne og arbejdsgiverne også i praksis vil beskytte den danske arbejdsmarkedsmodel.

Det er uacceptabelt, at vi afslører nogle af de værste eksempler på social dumping i forbindelse med de største offentlige anlægs- og byggeprojekter

De statslige krav om, at man skal overholde danske løn- og arbejdsvilkår, skal følges tæt op af effektiv kontrol, mærkbare sanktioner ved social dumping og ikke mindst en langt mindre naiv vurdering af de tilbud, man modtager.

Laveste pris er langt fra altid det bedste for skatteborgerne og for den kvalitet og opgaveløsning, man får som ordregiver.

De borgerlige politikere kan altså heller ikke sige, at man støtter op om den danske model – og så samtidig som Pape sige, at ”fagforeningerne har fået for meget magt.”

Den indflydelse, rigtige fagforeninger har.

Den indflydelse har vi brugt til at yde vores vigtige bidrag til, at dansk erhvervsliv har en konkurrenceevne, der er internationalt helt i top!

At vi har et samfund med høj økonomisk velstand. Gode muligheder for at bryde den sociale arv. Høj tryghed og tillid til hinanden. Flexibilitet, der sikrer en konkurrenceevne i verdensklasse.

Men vi har kun et Danmark og et arbejdsmarked i balance, hvis vi har 2 ligeværdige parter, der tager ansvar.

Sådan har vi fået arbejdsmarkedspensionerne. Sådan arbejder vi for at få de nødvendige lærepladser. Sådan sikrer vi seniorjobs.

Flexibilitet, der passer til den enkelte virksomhed og de ansatte.

Men 2 ligeværdige parter på arbejdsmarkedet forudsætter, at arbejdsgiverne

kommer ud af starthullerne.

De skal ud og organisere de virksomheder, der bryder overenskomsten, udnytter sårbare og udsatte arbejdere og underbyder ordentlige virksomheder og deres medarbejdere.

Ordentlige virksomheder, hvor kollegerne har medbestemmelse gennem tillidsvalgte og retten til at stemme om sin løn.

Derfor.

Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Dansk Erhverv, GLS-A, Horesta og så videre:

I skal påtage jer jeres ansvar for og aktivt forsvare vores arbejdsmarkedsmodel og de overenskomster, som I frivilligt har indgået med danske fagforeninger!

Vil eller evner I ikke det. Så må I tage den store pung op af baglommen, og betale for at vi tager det ansvar for jer!

”Han kan gå til 3F, hvis han vil.

Så kommer der nogle folk hjem til ham.

Han er en meget død mand.”

Dødstruslerne mod en rumænsk bygningsarbejder kom for et par år siden fra direktør John Crone, der nyder livet på Strandvejen på Nordsjællands kyst.

Direktøren blev gal, da en af hans rumænske arbejdere ville gå til 3F for at få løn for overarbejde.

Vi havde tidligere haft fat i John Crone i forbindelse med social dumping, falske selvstændige og grov udnyttelse af udenlandske kolleger.

Men dødstrusler og et så vanvittigt angreb på den grundlovssikrede ret til at være medlem af en fagforening, er trods alt ikke hverdag.

Heller ikke selv om forråelsen på det danske arbejdsmarked er mere udbredt, end mange går og tror.

Nu er vi jo i 3F vant til borgerlige politikeres og mediers voldsomme interesse for en helt særlig variant af fagforeningsfriheden.

Ja, som I ved: Hvis en af vores tillidsvalgte ikke holder døren for en kollega, der i øvrigt ikke vil betale til forsvaret af den overenskomst, man selv nyder godt af, uha, så bryder et medie- og forargelses-helvede løs.

Men en direktør fra Nordsjælland, der truer underbetalte rumænske arbejdere på livet. Det rager da borgerlige politikere og medier en høstblomst!

Der er altid tavshed fra borgerlige politikere og medier, når retten til at være medlem af en fagforening – altså en rigtig fagforening – bliver krænket:

Tag bare de 2 polske bygningsarbejdere, der blev truet på livet. Mens de sov, blev de overfaldet med køller og jernrør. Årsagen til trusler og overfald var, at de to 3F-medlemmer krævede løn for 45 timers udført arbejde!

Firmaet, som polakkerne arbejdede for, var i øvrigt ejet af rigmanden Erik Ludvig Find, der er arving til en del af Coloplast-formuen. Rigmanden solgte i al hast firmaet videre, så de – polske arbejderes samlede tilgodehavende på 2 millioner kroner skulle dækkes af Lønmodtagernes Garantifond og fællesskabet.

Eller tag direktør Jess Jørgensen fra Hjallesse Minibus, som skulle 60 dage i spjældet for gentagne gange at true en chauffør på livet, efter 3F krævede efterbetaling af løn til chaufføren.

På Sjælland fyrede et vognmandsfirma en chauffør fra Litauen, da han gik til 3F på grund af arbejdsgiversnyd med løn, pension og feriepenge. En af Danmarks største mælkebønder, Torben Pedersen, fyrede en rumænsk staldarbejder, fordi han nægtede at følge storbondens ordre om at melde sig ud af 3F.

En speciallæge fyrede sin gartner, fordi han havde ”fortiet sit medlemskab af 3F.”

Entreprenøren på Storstrømsbroen fyrede ulovligt to portugisiske 3F-

medlemmer, to dage efter brobisserne blev valgt som tillidsrepræsentanter.

Et gartneri på Fyn fyrede et af vores medlemmer, som gik til 3F for at få et løntjek.

Eller tag vikarbureauet, som vi desværre kender fra adskillige sager om social dumping. De sendte en advarende mail til et gartneri om en polsk elev, fordi hun ”var medlem af 3F.”

Ja, har man da hørt mage!

Medlem af en fagforening! Det er åbenbart en generende sten i skoen for nogle arbejdsgivere!

De her historier bekræfter – desværre – at udviklingen går den gale vej.

I 2024 fylder arbejdsmarkedets grundlov 125 år.

I 125 år har vores arbejdsmarked været reguleret efter de principper, som er aftalt i septemberforliget.

Princippet om at arbejdsgiver har ret til at lede og fordele arbejdet. Princippet om at vi arbejdere har ret til at organisere os.

Men vores arbejdsmarkedsmodel er udfordret. Der er masser af trusler.

Trusler fra arbejdsgivere, der ikke vil vores model, men snyder, bedrager og fusker.

Truslen om at faldende organiseringsgrad slår bunden væk under særligt udsatte brancher.

Trusler fra politikere, særligt i Bruxelles, der vil lovgive om lønforhold. Bare tænk på mindsteløns-direktivet – Hallo regering og Folketing; Vil I passe på det danske arbejdsmarked, er I nødt til at lægge sag an mod EU, for at få det annulleret!

Og til arbejdsgiverne.

Kom ind i kampen. Tag ansvar for arbejdsmarkedet. Og når vi når til den 5. september 2024, så forventer jeg at I har taget skeen i den anden hånd. Ellers må vi til den tid se på, om ikke vi gennem Hovedaftalen skal forpligte arbejdsgiverne til at organisere og om vi arbejdere ikke skal have mere indflydelse på ledelsesretten!

Prækære arbejdsmarked

Jeg holder meget af H.C. Andersens eventyr: ”Kejserens nye klæ'r”. Tøjet har den særlige egenskab at det er usynligt for ethvert menneske, som ikke dur til sit job eller er utilladelig dum.

Da kejseren går rundt i byen med sit “nye tøj” og sit følge, så siger alle mennesker:

”Gud hvor kejserens nye klæder er mageløse!”

Så siger et lille barn: ”Men han har jo ikke noget på.” Og den ene hvisker til den anden, hvad barnet har sagt.

Og til sidst råber alle i byen: ”Men han har jo ikke noget tøj på.”

Kejseren tænker, at han må holde ud, til turen er slut. Og eventyrets sidste, muntre sætning lyder:

”Mens kammerherrerne gik og bar på slæbet, som der slet ikke var.”

Jeg tænker tit på netop det eventyr, når jeg hører om nye, smarte og moderne virksomhedsmodeller.

De er så smarte, at de slet ikke har arbejdere!

De hyrer ”selvstændige,” der nyder ubegrænset frihed. Ja, de neoliberale kan slet ikke være i deres krop af bare begejstring over al den frihed, de ”selvstændige” nyder.

Eller også har virksomhederne ”partnere,” som har så meget frihed, at de helt

selv kan bestemme og i øvrigt rode med, hvad de vil leve af, når de bliver syge, når de skal holde ferie, skal pensioneres eller kommer ud for et uheld, mens de knokler for den supermoderne virksomhed.

De nye, smarte virksomheder, de får selv en masse, masse frihed på den måde. Men al den frihed praler de nu ikke særligt højt med.

De bliver f.eks. fri for arbejdsmiljølovens beskyttelse af arbejderne. Fri for arbejdernes ret til at indgå kollektive overenskomster og ret til at stemme om sine løn- og arbejdsvilkår.

Fri for arbejdernes ret til at vælge tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter og medarbejderrepræsentanter til samarbejdsudvalg og selskabsbestyrelser. Fri for at betale feriepenge, pension, løn under sygdom og barsel og så videre.

Det er simpelthen på tide, at nogen hvisker, nej råber ud over hele byen:

”I har jo ikke noget tøj på!”

Man skulle jo tro, at det var ét stort fup- og tryllesnummer! De moderne og smarte virksomheder tryller jo med et fingerknips deres arbejdere om til falske partnere og falske selvstændige.

Og vupti, så er alle medarbejderrettighederne forsvundet som dug for solen.

Magi og masser af frihed.

I hvert fald for ledelsen og aktionærerne!

Og imens, kan de borgerlige kammerherrer gå og bære på slæbet, som slet ikke er!

Kan I huske for et par år siden, da den moderne virksomhed Uber kom til Danmark? Der var ikke grænser for, hvor smart det var, hvis man skulle tro en lang række borgerlige politikere, også selv om den danske taxalov og skatteloven blev brudt.

Ved hjælp af mange, fagligt aktive fik 3F med transportgruppen i front og en dygtig kampagneindsats smidt Uber og deres app ud af Danmark. Så heldige og dygtige var de ikke i en række andre lande.

Her i sommerferien fik vi en gevaldig afsløring og dokumentation af Ubers lobby- og forretningsmetoder. Kyniske og grådige, afskyelige og korrupsionsagtige – med bevidste brud på lovgivningen.

Typisk for virksomheder, der bliver taget med bukserne nede, så har Ubers nuværende ledelse erklæret, at ”det var en anden tid” – fordi dokumentationen stammer fra årene 2013 til 2017.

Men Uber var netop superaktive i Danmark i de år, så jeg går da ud fra, at de danske medier nu vil jage datidens politiske fortalere for Uber og afkræve dem svar på, hvordan de blev ”plejet” gennem Ubers lobby-aktiviteter!

Trafikstyrelsen meldte jo Uber til politiet straks, koncernen kom til Danmark. Så politikerne gik fuldt bevidst i forbøn for en virksomhed, tilsynsmyndighederne ikke fandt lovlig!

Vores modstand mod Ubers lovbrud handler ikke om deres app!

I 3F er vi klar til at møde nye teknologier og alternative forretningsmodeller, hvis ejerne og ledelsen bag vil respektere den danske arbejdsmarkedsmodel og de kollektive aftaler om arbejdernes rettigheder.

Det har vi bevist ved, at vi i 2018 fik de første erfaringer, da PSHR-gruppen indgik den første overenskomstaftale med en app-virksomhed, nemlig rengøringsplatformen Hilfr.

Og sidste år indgik Transportgruppen landsoverenskomst med Dansk Erhverv om madudbringning. App-virksomheden Just Eat har med den givet deres madbude rettigheder, bedre vilkår og langt større tryghed.

I den skriftlige beretning kan I møde den første tillidsrepræsentant hos Just Eat, August Madsen Bentholt fra Aarhus på 21 år.

Han er talsmand for ca. 150 bude hos Just Eat, og August siger det meget

enkelt:

“Vi skal stå sammen, hvis vi vil opnå noget!”.

Hilfr og Just Eat viser, at vi i 3F er klar til at gå nye veje for at finde ansvarlige løsninger, når nye teknologier og alternative forretningsmodeller bliver præsenteret.

Og vi arbejdere, VI har aldrig fået noget foræret. Vores ret til at organisere og til konflikt tilkæmpede vi os for over 100 år siden efter en næsten 4 måneder lang og behård konflikt. Under konflikten var det i sig selv en kæmpe opgave blot at holde sulten fra døren i arbejderfamilierne.

Vi skrotter ikke 125 års faglig indsats og tilkæmpede rettigheder og bøjer os i støvet, bare fordi nogen har fået en smart idé.

I 3F og andre fagforeninger får vi kritik, fordi vi åbenbart ikke forstår, at det nye, moderne arbejdsmarked betyder grænseløs frihed for arbejderne.

Men den frihed skrumper hurtigt, når arbejderne besøger banken eller realkrediten for at søge lån til en kolonihave eller et rækkehus. Når de skal fortælle hvordan deres budget og månedlige indtægt ser ud.

Ja, altså indtægten er meget moderne og fleksibel!

Men det gi'r de altså ikke meget for i banken.

Netop derfor kæmper vi for en fremtid, du kan leve i.

Der er sket en tredobling af enkeltmandsvirksomheder til levering og udbringning af forsendelser, siden vi sidst var til kongres.

Der er sket mere end en fordobling i antallet af honorarmodtagere i platformsbrancherne på 5 år.

Og selvom det måske ikke fylder meget på det samlede arbejdsmarked, så er det en voldsom stigning, som vi skal være særdeles opmærksomme på.

Løsarbejdere og fleksible ansættelser er sandelig ikke kommet til

Danmark med en app eller en “nytænkende” iværksætter.

I mit første job fortalte ældre kolleger mig om tider, hvor frysehusene kun ansatte løsarbejdere, og hvor en af de faglige sejre for arbejderne var at sikre en dagløn som minimum, når man blev hyret.

Og havnearbejdere har i 150 år fået job for en dag eller et skib ad gangen.

På havnene er løsarbejdere både en del af historien og nutiden. De har klaret sig.

Kun fordi de har sikret sig med stærk organisering, aftaler og overenskomst.

Vi har i mange år kendt til vikarbureauer. Og hvis vikarerne bliver behandlet ordentligt og efter overenskomstens bestemmelser, kan bureauerne være en professionel og fair måde at sørge for, at virksomhederne kan få de nødvendige medarbejdere, når der er udsving i ordrerne eller leverancer af råstoffer til produktionen.

I de senere år har vi desværre konstateret, at utrygheden er stigende, fordi vi møder et øget omfang af usikre, atypiske ansættelsesformer – uden den overenskomst, der kan sikre arbejderne rettigheder.

Tag f.eks. plattenslagere som Baltic Workforce, der i mange år har bedrevet systematisk social dumping og udnyttet billig udenlandsk arbejdskraft til især landbruget, gartnerier og byggebranchen.

De har åbenlyst reklameret med, at overenskomstdækkede virksomheder kan undgå overenskomsten med entrepriser.

På almindeligt dansk betyder det helt underbetalt arbejdskraft.

Vi har også set kynikere udnytte ukrainere på flugt fra russernes militære aggression. Bl.a. er vikarbureauet ”Arbejdsudleje”, en storbonde og en hotelchef blevet afsløret i udnyttelse og underbetaling.

Nogle af jer så måske for et par år siden den fremragende engelske film ”Sorry

we missed you.”

Filmen viser, hvordan usikre jobs og multimers-kontrakter ikke bare er en utryghed på arbejdet.

Det rammer dybt ind i familielivet og i mor og fars muligheder for at skabe en tryk dagligdag og opvækst for deres børn.

Mange tænkte nok – den slags findes heldigvis ikke i Danmark. Her nogle år efter kan vi bare konstatere, at det gør det i den grad. Og det er desværre i vækst.

[Video]

Et af de større, danske firmaer, der kynisk bygger på usikre jobs, er Nemlig.com og deres koncernselskab Intervare.

Chaufførerne, der bringer varer ud til forbrugerne, har i flere år kunnet fortælle om elendig aflønning og urimelige arbejdsforhold. Ingen løn under sygdom.

Betale bøder for at komme for sent ud med varer.

Ikke tid til at finde toilet, så tomme varekasser bruges som pissoir.

Alt det man så af horrible forhold i ”Sorry we missed you”.

Københavns Kommune har da også set sig nødsaget til at kræve, at Intervare foretager en efterbetaling af chaufførerne, og kommunen har tilbageholdt flere millioner for at sikre, at chaufførerne ikke bliver snydt. For heldigvis har kommunen arbejdsklausul og effektiv kontrol i deres udbud.

Det er desværre ikke et enkeltstående tilfælde.

Fagbladet3F har bragt historier fra andre bude, der bringer mad ud til de ældre i landets største kommune, og som har arbejdsuger på omkring 70 timer!

Nu er Nemlig.com jo ikke en lille iværksætter-biks, hvor et par unge idemagere knokler i garagen eller et kælderlokale med at få en forretning op at stå.

Nej, hovedejeren af Nemlig.com er den stenrige mangemilliardær, Anders Holch Povlsen, der i flere år har været med på lister over verdens 500 rigeste.

Hans formue er bl.a. bygget på de mange tøjmærker under Bestseller, som vi danskere møder i enhver gågade og ethvert butikscenter.

Men når Anders Holch Povlsen skal drive en lager- og logistikvirksomhed som Nemlig.com, der skal levere dagligvarer til danskernes hoveddør, så er der åbenbart ikke råd til at overholde branchens helt almindelige løn- og arbejdsvilkår.

Det er ellers ikke så svært. Coop og Salling Group har indgået overenskomst for deres chauffører og servicebude.

Så jeg synes, at vi i dag skal sende en hilsen og klar opfordring til Anders Holch Povlsen om at sætte sig igennem og sikre chaufførerne og lagerarbejderne i Nemlig.com og Intervare helt almindelige, danske løn- og arbejdsvilkår.

Det er jeg sikker på, han godt kan få tid til, indimellem at han nyder sine mange slotte i det skotske højland.

Mange af de nye firmaer, der dumper de sædvanlige, danske løn- og arbejdsvilkår, får desværre succes hos forbrugerne. Dem, der nøjes med at se på pris.

For når man byder medarbejderne ringe løn- og arbejdsvilkår, kan man også trykke prisen og stadig score kassen.

Derfor kræver en fremtid vi kan leve i, at vi tager et opgør med de prekære forhold, der sniger sig ind på os.

Og derfor præsenterer jeg i dag 33 forslag til at dæmme op for det prekære arbejdsmarked.

Jeg er stolt af de her forslag – samtidig med at jeg er træt af at det er nødvendigt. Det burde det faktisk ikke være.

Men 3F er – som Danmarks stærkeste fællesskab – nødt til at reagere, når vi ser

en udvikling, vi ikke kan leve i.

Vores katalog af forslag viser, at det er på mange fronter, vi er fagligt i kamp for fair løn- og arbejdsvilkår.

På små og store virksomheder i mange forskellige brancher. I kontakten til politikerne på Christiansborg. I vores påvirkning og dialog med embedsmænd og politikere i Bruxelles.

Vi slipper ikke for prekære jobs med en snuptags-løsning. Vi vil bekæmpe og begrænse udbredelsen gennem en vedholdende og koordineret faglig kamp. Vi har før taget store kampe på kollegernes og de kommende generationers vegne.

Det er det, fællesskabet kan. Det gør vi, når det er nødvendigt. Og det er det, vi endnu engang skal gøre, så vi og vores børn får en fremtid, vi kan leve i!

Ulighed

Alle verdens lande, organiseret i FN, har sammen formuleret 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling frem mod 2030.

Mål nr. 10 er, at vi skal have mindre ulighed. Mindre ulighed mellem landene i verden, og mindre ulighed blandt borgerne i hvert land.

Vi skal styrke dem, som har de laveste indkomster og fremme økonomisk inddragelse af alle, uanset køn, race og etnicitet.

Det er faktisk konkret formuleret og målbart:

Indkomsten for de fattigste 40 pct. af hvert lands befolkning skal stige hurtigere end gennemsnittet.

Det er en flot målsætning, men. For nu at sige det på jysk. I praksis går det ikke særligt godt.

Uligheden er stigende, både med hensyn til indkomst og formue. Før folketingsvalget i 2019, lancerede vi i 3F derfor kampagnen ”Og det var Daaanmark”!

Kampagnen satte kritisk fokus på den stigende ulighed i Danmark.

Den satte også fokus på de borgerlige politikeres trang til voldsomme skattelettelser på dyre luksusbiler og luksusbåde, mens

velfærden mildest talt er under pres, og maskerne i det sociale sikkerhedsnet er blevet større og større.

Netop med hensyn til at bekæmpe den stigende ulighed ER tålmodigheden altså brugt op i 3F!

Det gælder også i forhold til den nuværende regering og det parlamentariske flertal i Folketinget.

Her uddeler vi ikke ros og topkarakter.

Jeg anerkender, at det har været en meget usædvanlig periode. Vi har været udsat for en voldsom og samfundstruende sundhedskrise.

Regeringen har tacklet opgaven særdeles ansvarligt og handlekraftigt, i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter – gennem et utal af trepartsaftaler – og med en stærk vilje og evne til at beskytte virksomheder, arbejdspladser og lønmodtagerne.

Og knapt var Corona-truslen mindsket, før den russiske blodige, militære aggression og invasion af Ukraine overrumplede os i foråret.

Så jeg anerkender bestemt, at regeringsperioden har været meget, meget usædvanlig.

Men. Kampen og indsatsen for et mere lige og mere retfærdigt Danmark skal også gennemføres under helt ekstraordinære vilkår.

De voksende sociale skel i Danmark viser sig på mange måder.

Der er blevet større økonomisk forskel mellem rig og fattig. Mellem land og by. Vi ser massiv ulighed i sundhed. Vi ser stor social ulighed i levetid og livskvalitet,

ikke mindst i seniorårene og den sidste livsfase.

Vi ser stadig større sociale skel i grundskolen, hvor de ressourcestærke forældre i stigende omfang – med et klækkeligt skattetilskud i ryggen – sender deres børn over i privatskolerne. Og på den måde overlades inklusion af børn med sociale eller psykiske udfordringer til folkeskolens lærere og elever.

Vi ser voksende sociale skel og usynlige mure mellem boligkvartererne i Danmark.

Det er bestemt ikke kun de ikke-etnisk danske og udsatte medborgere, der bor dør om dør – og risikerer, at deres boligområde får et stempel som en ghetto.

De rigeste danskere søger bare sammen i Strandvejs- og velhaverkvarterer, hvor boligpriserne automatisk afskærer andre fra at bo. Rigmands-ghettoer!

Der er desværre flere og flere tegn på, at den sociale mobilitet er blevet ringere.

Derfor har jeg brug for at sige noget til dig, Peter Hummelgaard. Jeg ved du følger med i dag.

Du har jo selv slået dig op på at vi skal bekæmpe uligheden i samfundet. Som beskæftigelsesminister har du muligheden for at gøre noget ved uligheden.

Du skal have ros for at du har fjernet kontanthjælpsloftet. Det er et godt skridt på vejen.

Og du og kollegerne skal have kæmpe tak for aftalen om et løft i dagpengene. Det er første gang i al den tid, jeg har været på arbejdsmarkedet, at man politisk har forbedret trygheden i vores dagpengesystem.

Jeg ved, at den aftale ikke har været let at få i land. Det fortjener du og kollegerne stor anerkendelse for.

Men Peter. Det er simpelthen ikke i orden, at efter tre år med en socialdemokratisk et-partiregering, er uligheden ikke faldet!

Min forventning til dig, er klokkeklar. Hvis Socialdemokratiet genvinder

regeringsmagten, og hvis du fortsætter som minister, så er det en bunden opgave. At uligheden i samfundet. Skal mindskes!

Lad os gøre det. Sammen!

Danmark skal blive ved med at være et rigt land. Og vi skal blive et endnu mere lige land. Derfor præsenterer jeg i dag 3F's bud på en 2030-plan. Der øger ligheden. Der styrker velfærden. Der sikrer tryghed mod russernes aggressioner. Og stadig har råderum til at investere i de tiltag, der fremtidssikrer vores arbejdsmarked.

Det skal være slut med at vi arbejdere skal betale, hver gang fællesskabet skal samle en regning op. Efter mange års skattelettelser er tiden inde til, at de bredeste skuldre igen skal bære en lidt større byrde.

Derfor foreslår vi en ekstra skat på de dyreste boliger, en ekstra skat for millionærerne i Danmark og en øget arve-afgift. Og flere medarbejdere til SKAT, så vi kan begrænse plad og snyd.

De ekstra skatteindtægter skal bl.a. gå til en udvidelse af retten til tidlig pension. Til at sikre flere faglærte, mere voksen- og efteruddannelse og en betragtelig styrkelse af dagpengesystemet.

Også i den her sammenhæng er jeg pavestolt over at være formand for vores fællesskab i 3F.

Vi ved, at ingen må falde af vognen, hverken lønmæssigt eller med hensyn til de kompetencer, der kræves for at klare sig på arbejdsmarkedet i dag og de kommende år.

Vi ved, at vi – både sammen og hver for sig – klarer os bedst, når vi står skulder ved skulder og løfter i flok.

De kvaliteter har der ofte været brug for. Det bliver der også i den kommende tid.

Inflationen og prisstigningerne buldrer derudaf.

Det presser alle arbejderfamilier, der kun lige har til dagen og vejen og ikke har et større, økonomisk frirum i privatøkonomien.

Jaaaamen, I må ikke sætte en løn- og prisspiral i gang, lyder det fra arbejdsgivere, økonomer og nogle politikere.

De siger, at hvis vores medlemmer gennem lønstigninger skal bevare deres købekraft, så sætter virksomhederne priserne i vejret.

Javel, ja!

I løbet af årets første 6 måneder har aktionærerne – alene i de børsnoterede danske selskaber – fået over 90 milliarder kr. i udbytte! Jeg har ikke hørt nogen økonomer og arbejdsgivere – eller borgerlige politikere – sætte spørgsmålstegn ved det kloge i den forgyldning af aktionærerne, der har fundet sted.

Men hvis vores medlemmer skal kompenseres for deres faldende købekraft i en tid, hvor priserne, inflationen og renteudgifterne banker i vejret.

Ja, så må vi forstå at vise samfundssind og spænde livremmen ind. Venner. Den argumentation hænger ikke sammen!

Vi har desværre langt fra fået bugt med – eller gjort tilstrækkeligt indhug i – uligelønnen mellem kvinder og mænd, når de udfører samme arbejde.

Der kommer et vigtigt udspil fra Lønstrukturkomiteen, her om ikke så længe. Sidst på året, forlyder det.

De ser på uligelønnen mellem kvinder og mænd i den offentlige sektor.

Her er det vores medlemmer, der under Corona-krisen tog en kæmpe ekstra tørn med rengøring, afspritning og smitteforebyggelse og meget mere, der står først for.

Jeg er ikke i tvivl, og jeg håber heller ikke, at Lønstrukturkomiteen er i tvivl:

Rengøring er det nye sort!

Vores målsætning i det faglig-politiske grundlag er kort og kontant og det er ikke til at misforstå:

Uligelønnen skal fjernes!

Vi kan ikke nå i mål med et snuptag, men vi skal tættere på målet – år for år!

Vi 3F'ere fastlægger naturligvis ikke vores strategi til de kommende overenskomstforhandlinger her for åbent tæppe, så arbejdsgiverne kan se og lægge deres strategi efter vores kort.

Medlemsmøder over hele landet har diskuteret prioriteringer og krav i månedsvi. De enkelte grupper har planlagt den fortsatte proces og forhandlingsudvalg er klar til armlægning med arbejdsgiverne, når tiden er inde.

Arbejdsgivere, det er nu I skal slå lyttelapperne ud. I kan roligt tage bestik af min besked til jer her i dag:

3F's medlemmer hverken vil eller skal alene betale regningen for den samfundsøkonomiske krise, med tårnhøj inflation.

Grøn omstilling

For et par uger siden præsenterede Dansk Erhverv en kampagne, hvor de påstår, at Danmark er en virksomhed. Ikke et fællesskab eller et velfærdssamfund. Nej, en virksomhed.

Og den administrerende direktør i Dansk Erhverv, Brian Mikkelsen, slog til lyd for, at virksomhederne skulle have bedre rammevilkår. Det skulle være ”godt at drive virksomhed.”

Undskyld mig! Men har de tabt sutten i Dansk Erhverv?

Igen og igen er Danmark i top, når der laves internationale undersøgelser.

Fra Schweiz udsender IMD hvert år en global liste over landenes og erhvervslivets konkurrenceevne. Her ligger Danmark i år på en flot førsteplads!

Vi ligger samtidig nr. 4 i verden på OECD's rangliste "Ease of doing business", altså hvor det er nemmest at drive virksomhed.

Når verdens største, globale klimanetværk af over 1.500 grønne organisationer vurderer 60 landes klimaindsatser – de 60 lande, der udleder mere end 90 pct. af de globale drivhusgasser – så placerede de før jul Danmark forrest i kampen mod klimakrisen.

De borgerlige hæfter sig ofte ved sammenligninger af landenes skattetryk, hvor Danmark også ligger højt – de glemmer bare at nævne, at vi her i landet får offentlig service for skattekrone – sundhed, uddannelse, børnepasning og ældreomsorg, forskning til gavn for virksomhederne – som man i andre lande må betale dyrt for i den private sektor.

For fjerde år i træk er vi placeret som landet med den mindst korrupte offentlige sektor, når Transparency International laver deres internationale undersøgelse.

De internationale undersøgelser, som jeg her har nævnt, viser, at vi i Danmark har kanonmeget at være stolte over – og meget at passe godt på!

Danmark er, helt objektivt og uden forbehold, et godt sted at drive virksomhed!

Så når Brian Mikkelsen vil have "bedre rammevilkår for virksomhederne", så handler det ikke om at Danmark skal være et bedre land at drive virksomhed i. Nej.

Så handler det om at Danmark skal være et billigere land at drive virksomhed i. Ned med skatten. Ned med lønnen. Væk med tilbagetrækningsordninger. Mere pisk til de ledige.

Hold nu op, siger jeg bare!

Det er Danmarks stærke fagbevægelse, som har sikret et fleksibelt, omstillingsparat og solidarisk arbejdsmarked i Danmark. Resultatet er blandt andet, at hvis én branche forsvinder, så står der højt kvalificeret arbejdskraft klar til at tage nye jobs og nye brancher til sig.

Jeg kender det selv fra Esbjerg, hvor min mor arbejdede i Fisken. Fiskeindustrien

blev til olieudvinding i Nordsøen. Olien blev til vindmøller. Og i fremtiden bliver vindmøller til brint, energi-øer, power-to-X og meget mere.

Historien om Esbjerg er historien om den omstilling, Danmark har været og skal igennem. Det er også historien om min fødeby, og havnen som omdrejningspunktet for det meste af mit arbejdsliv i byen.

Se med her

[Video]

Vi står overfor en kæmpe omstilling i de næste årtier.

Politikere fra hele Europa var i foråret i Esbjerg for at underskrive ”The Esbjerg Declaration”. Ja, det lyder fint, og antallet af ping’er i Esbjerg var da også højt den dag. Jeg var der jo selv!

Men det er vigtigt.

Vi skal frigøre os fra fossile brændstoffer. Vi skal frigøre os fra russisk gas.

Vi skal gøre det klogt, så jobs, produktion og udledning ikke bare flytter til udlandet.

Vi skal gøre det fair, så de arbejdere, som skal skifte branche eller have nye kvalifikationer, får den nødvendige håndsrækning fra fællesskabet.

Vi er et ambitiøst land, et af de lande i verden med de største grønne ambitioner. Det skal vi også være når det handler om 3F’ernes arbejdsmarked.

I Danmark skal vi i industrien producere grønt. Vi skal bygge grønt.

Vi skal transportere os grønnere.

Vi skal have grønnere fødevareproduktion.

Vi skal sikre grønne fremskridt i den offentlige velfærd og service. Vi skal sørge for miljørigtig rengøring og vedligehold.

Vi skal sikre en fremtid, du, dine børn og børnebørn kan leve i.

Vi skal gøre ambitioner til virkelighed. Vi skal gøre underskrifter til vindmøller.

Vi skal gå forrest og sikre, at den næste store omstilling af vores velfærd kommer arbejderne til gode. Det er en bunden opgave, og en opgave vi tager på os med store ambitioner.

99.000.

Så mange faglærte kommer vi til at mangle de næste 8 år til den grønne omstilling. Det er satme mange. Ja, undskyld jeg bander, men alle regeringer jeg kan huske, har sat måltal for at få flere unge til at tage en faglært uddannelse, og ingen er lykkedes.

Det er med afstand den største barriere for at Danmark bliver grønnere, at vi ikke har faglærte nok.

Og til alle jer unge, der – ligesom jeg – bekymrer jer om klimaet og en grøn fremtid, så er den bedste måde du kan bidrage til et mere grønt og bæredygtigt Danmark, netop at blive faglært

Derfor spiller 3F i dag ud med en række forslag til, hvordan vi kan få flere faglærte.

Flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse efter grundskolen. Her må jeg bare sige, at vi har et efterslæb.

Det kæmpe behov for investering i erhvervsskolerne som

”Lærlingeoprøret” har påpeget, er fuldstændig rigtigt, enormt nødvendigt og det er afgørende for at vi får faglærte i verdensklasse, at vi får erhvervsskoler i verdensklasse.

Til alle jer unge lærlinge og elever, der har taget kampen op for bedre forhold på erhvervsskolerne:

Jeg er fandme stolt af jer!

Grundskolen skal i meget højere grad forberede børn og unge til at tage en erhvervsuddannelse. Overgangen mellem grundskolen og erhvervsuddannelserne skal styrkes. Og efterskolernes

fremragende evne til at styrke unge socialt og fagligt, skal vi udnytte til at få flere på erhvervsskolerne.

De over 70.000 unge, der hverken er i job eller uddannelse, skal tilskyndes til en erhvervsuddannelse. Det samme gælder de over

20.000 unge, som ikke kom i gang med en kompetencegivende uddannelse efter gymnasiet.

Flere faglærte kræver formentlig et opgør med den falsk myte om, at erhvervsuddannelse er en uddannelsesmæssig blindgyde, hvor videreuddannelsesmulighederne er begrænsede.

Det. Er. Simpelthen. Ikke. Rigtigt!

Men mulighederne skal blive endnu bedre og tydeligere. Vi foreslår mulighed for at supplere en erhvervsuddannelse med en HF-uddannelse på dagpengesats, så der bliver fri mulighed for videreuddannelse for faglærte med HF i rygsækken.

Og vi skal sikre adgang til efteruddannelse, for dem der gerne vil arbejde i de grønne industrier. Vi skal fastholde beslutningen om uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge. Vi skal gøre det lettere at vælge en uddannelse og et job i de grønne sektorer til.

Den grønne omstilling kommer til at stille krav til os alle sammen. Også til os som fagforening. Her har vi en afgørende fordel. For VI kender fagene. Og vi ved hvilke kompetencer man har brug for, også ude i fremtiden.

Og den viden får vi brug for. Både medlemmer og potentielle medlemmer forventer af os, at vi kan hjælpe dem, så de har de rette kompetencer og forudsætninger for at kunne få et job i den grønne omstilling. Kunderne hos de

gule forventer det ikke af deres forretninger, for de ved godt at de har valgt et discounttilbud, som ikke kan bruges til ret meget.

Den grønne omstilling bliver en test af os som fagforening. Kan vi hjælpe medlemmerne videre, hvis deres arbejdsplads forsvinder?

Kan vi sikre efter- og videreuddannelse, så medlemmerne er klar til de nye jobs der kommer?

Jobformidling og uddannelsesvejledning bliver afgørende som fastholdelses- og rekrutteringsargumenter, og derfor er der ingen tvivl om at det skal forblive en prioriteret opgave for 3F i fremtiden

Ved I hvad der til gengæld pisser mig af? Antallet af arbejdsgivere og politikere, der vil bruge manglen på faglært arbejdskraft til at dumpe løn- og arbejdsvilkår i Danmark.

Vi har diskuteret beløbsgrænsen i årevis. Af uransagelige årsager besluttede et bredt flertal i Folketinget i sommer at sænke beløbsgrænsen. Det skete efter en usaglig og uanstændig

kampagne fra arbejdsgiverforeningerne og blå politikere, der foregøbler at det er en sænkelse af beløbsgrænsen, der sikrer den nødvendige arbejdskraft.

Intet kunne være mere forkert. Det blev helt tydeligt afsløret. Ugen efter aftalen om at sænke beløbsgrænsen var indgået, krævede arbejdsgiverne flere reformer, mere udenlandsk arbejdskraft. De stopper jo aldrig!

Beløbsgrænsen sikrer mod dumping af løn- og arbejdsvilkår. Hvis du som virksomhed mangler faglært arbejdskraft, så findes der allerede muligheder for at rekruttere det.

Mangler du kokke? Anlægsgartnere?

Murere? Tømrere? Industriteknikere? Møbelsnedkere?

Så kan du som virksomhed, hvis du tilbyder sædvanlige løn- og arbejdsvilkår, bruge positivlisten for faglært arbejdskraft til at skaffe arbejdstilladelse til

borgere fra 3.verdenslande.

Samtidig er der 13 millioner ledige i Europa. Arbejdsløsheden ligger på 10 pct. i Sydeuropa.

”Nej, men for Søren da Heisel, de gider da slet ikke tage helt op til kolde Danmark for at arbejde”, siger arbejdsgiverne.

Det er nu ikke helt sandt, er det vel? Det seneste år er der kommet mere end 40.000 udenlandske kammerater i job i Danmark.

Herunder næsten 5.000 fra de sydeuropæiske lande.

Og ved I hvad. Vi har faktisk spurgt de 20-40-årige i Rumænien, Portugal, Italien og Spanien, om de har lyst til at tage til Danmark og arbejde. Mere end 7 ud af 10 svarer ja!

7 ud af 10!

Og af dem siger mere end 3 ud af 10, at Danmark er det land i EU, de helst vil arbejde i.

Så det er simpelthen noget sludder, når arbejdsgiverne siger at man ikke kan rekruttere ledige europæere til at arbejde i Danmark.

Jeg forstår ikke, hvorfor det skulle være bedre for arbejdsgiverne at rekruttere en industrioperatør fra Sydafrika fremfor fra Spanien. En chauffør fra Peru fremfor fra Portugal. En struktør fra Indonesien fremfor fra Italien.

Hvis ikke det er fordi de aftalte løn- og arbejdsvilkår vi har i Danmark skal dumpes.

Derfor: Hvis det stod til mig, så afskaffer vi beløbsgrænsen helt! Nej nej, hør mig nu lige!

Vi afskaffer beløbsgrænsen, og giver kun arbejdsgiverne lov til at rekruttere arbejdskraft fra 3.verdenslande hvis de lever op til følgende:

For det første:

Virksomheden har en tillidsrepræsentant og en af de overenskomster med stemmeret om løn- og arbejdsforhold

For det andet:

Virksomheden betaler mindst den gennemsnitlige løn for faget og området

For det tredje:

Vi etablerer en bidragsmodel for de brancher, som politikerne selv har udpeget som risikobrancher for social dumping. I de brancher skal både danske og udenlandske virksomheder betale et bidrag til fagbevægelsens organiserende og opsøgende arbejde.

Men bare rolig! Det bliver sgu aldrig til noget. For arbejdsgiverforeningerne er mere optaget af bruge vores udenlandske kolleger til at trykke lønnen nedad end til at løse manglen på faglært arbejdskraft. Og arbejdsgiverforeningerne er mere optaget af at give bandit-firmaer smutveje end de er af at varetage interessen for deres egne medlemsvirksomheder, som er en del af den danske model.

Det er en udbredt misforståelse at vi i fagbevægelsen er imod udenlandsk arbejdskraft eller sure på vores udenlandske kolleger. Intet kunne være mere forkert.

Men vi er flyforbandet på de arbejdsgivere, der misbruger udenlandske kollegaer til at presse de aftalte løn- og arbejdsforhold.

Derfor sender vi en kraftig advarsel til arbejdsgiverne og de politikere på Christiansborg, der vil bruge den grønne omstilling til at tilsidesætte de aftaler vi har på arbejdsmarkedet:

Hvis I vil bruge den grønne omstilling som skalkeskjul for at dumpe løn- og arbejdsforhold i Danmark, så sætter I arbejdernes opbakning til den nødvendige grønne omstilling over styr.

Ja, I sætter opbakningen til et organiseret og velfungerende arbejdsmarked og

velfærdssamfund på spil.

Den grønne omstilling er alt, alt, alt for vigtig, til at vi kan overlade den til arbejdsgivernes ræs mod bunden. Derfor kan jeg garantere, at vi som ansvarlig fagforening går forrest for retfærdighed og solidaritet med de kommende generationer!

Afslutning

Når Folketingsvalget er overstået, og et nyt folketing tager fat på arbejdet, håber jeg, at man kan se spørgsmålene om pension, tilbagetrækning, arbejdsudbud, arbejdsmiljø og social dumping i sammenhæng.

Den ene statistik efter den anden beviser, at der aldrig har været flere i beskæftigelse i Danmark end nu. Et mulehår fra 3 millioner. Vi leverer flere arbejdstimer end tidligere.

Det må være på høje tid, at politikerne og arbejdsgiverne tager nedslidning og arbejdsmiljø mere alvorligt og mere forpligtende.

Arbejdsmiljø og social dumping hænger f.eks. sammen. Mange udenlandske kolleger har sprogbarrierer, og de er slet ikke vant til sikkerheds- og arbejdsmiljøregler som de danske.

Derfor er det afgørende, at Arbejdstilsynet, SKAT og politi har en langsigtet, økonomisk sikkerhed, så de kan holde på de

kvalificerede medarbejdere og planlægge indsatsen. Og det er en lakmusprøve på, om man vil det danske arbejdsmarked det godt, at man tager det ansvar for en ny arbejdsmiljø-aftale!

Vi må selv styrke indsatsen for, at vores arbejdsmiljørepræsentanter får bedre vilkår for deres indsats. Bedre uddannelsestilbud. Større opbakning, også på de mindre virksomheder, hvor der desværre ikke altid er en formel arbejdsmiljøorganisation.

Hvis nogen sætter spørgsmålstegn ved, om vi har arbejdsmiljøproblemer i Danmark, så er I velkomne til at tale med vores seniorer i 3F, som er slidt efter et

langt arbejdsliv.

Man kan bare se på de triste statistikker.

Næsten 64.000 arbejdsulykker sidste år! Det er i gennemsnit 175 arbejdsulykker om dagen!

Og det er endda kun de arbejdsulykker, der er anmeldt! Dertil kommer mørketallet.

Og tag de allerværste arbejdsulykker:

De sidste 3 år har der ifølge Arbejdstilsynet været 36 dødsulykker om året!

Det svarer til 3 dødsulykker i gennemsnit hver måned!

I år er det gået endnu værre i første halvår.

23 døde kolleger i arbejdsulykker på de første 6 måneder. Det er næsten 4 dødsulykker i gennemsnit hver måned!

Og de her statistikker er jo opgørelserne over de voldsomme ulykker.

Nedslidning handler i høj grad om det daglige pres. De tunge løft.

De skæve arbejdsstillinger. De gentagne bevægelser.

Det høje arbejdstempo. Den skadelige kemi.

Det her er virkelighed på mange af de danske arbejdspladser.

Og derfor er det altså ikke til at holde ud, når nogen hånligt taler om, at hårdtarbejdende danskere ikke skal kunne trække sig tilbage ”for andre folks penge.” Sådan sagde vi ikke, da vi gik på arbejde og finansierede andres lange universitetsuddannelser.

Jeg har store forventninger til det nye Folketing.

Valgkampen, debatten og meningsmålingerne viser, at danskerne bakker op om tidlig pension.

Kammerater. Vi skal ikke hjem. Vi skal videre!

Vi skal styrke vores tillidsvalgte. Organisering skal i højsædet.

Flere virksomheder skal have en overenskomst.

Tidlig pension skal udvides. Nedslidningen skal mindskes.

Indsatsen for et forsvarligt arbejdsmiljø skal styrkes. Vi skal have flere faglærte.

Uligheden skal bekæmpes og de rigeste skal af med lidt flere skattekroner.

Aftalen om et tryggere dagpengesystem skal bekræftes og virkeliggøres.

Den danske model skal styrkes.

Og arbejdsgiverne skal tvinges til at tage ansvar! Vi. Skal. Sikre. En fremtid. Du. Kan. Leve. I!

Fællesskab – fællesskab – fællesskab! Tak for ordet.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Beretningstale, Fagbevægelsen, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henning-overgaards-tale-ved-3f-s-kongres>